

ГРОДЗЕНСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТАРАТА, ПРАФКОМАУ, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА
ГРОДЗЕНСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ

№ 9 [133] Серада, 21 сакавіка 1990 года

ДЫСКУСІЙНЫ КЛУБ: ПУНКТ ГЛЕДЖАННЯ

ШТО АЦЭНЬВАЕ ЭКЗАМЕН?

Надыйшла вясна — нялёгкі час для п'яцікурснікаў. У хуткім часе мы павінны будзе пацвердзіць веды, атрымаць за гады вучобы ва ўніверсітэце. У нашым грамадстве адбываюцца вялікія перамены, а што змянілася ў адносінах да ацэнкі ведаў студэнтаў, якія з'яўляюцца вышэйшай навукальнай ўстаноў?

Доўгія гады студэнты, акрамя дыпломнай работы ці дзяржэкзамена па спецыяльнасці, здавалі экзамен па марксізму-ленінізму. Не можам адразу адказаць на пытанне: «З якой мэтай праводзіўся такі экзамен? Ці то была ацэнка палітычнай свядомасці выпускніка, ці то адданасці пэўным ідэалам?»

Можны чалавек, які разважае, разумее, што ні тое, ні другое гэтым экзаменам не ацаніць. Але раней так думаць забаранялася, таму што нейкі чынуша прыняў аднойчы рашэнне — «Трэба».

У гады перамен студэнты пачалі барацьбу супраць непатрэбнага экзамена. Патрабавалі яго адмены, менавіта патрабавалі, а не прасілі. Так, нам пайшлі на ўступкі. Але на што змянілі? На экзамен па марксізму-ленініскай філасофіі або па навуковаму сацыялізму. Змянілі, адным словам, хрэн на рэдзку. Але ж, як вядома, адно за другое не саладзей. І вось тое, ці атрымаем дыпломы спецыялістаў па

матэматыцы, фізіцы або біялогіі, у многім будзе залежыць ад таго, як здадзім гэты экзамен...

Мы, студэнты, лічым, што больш неабходна вывучаць сёння курсы па эканоміцы і паліталогіі. Трэба вучыцца працаваць, а не толькі размаўляць. Курсы па навуковаму сацыялізму, камунізму, марксісцка-ленінскай філасофіі можна прачытаць як факультатыўныя для тых, каму гэта цікава. Аб экзаменах тут і гаворкі не можа быць...

Група студэнтаў дзяржуниверсітэта.

УНІВЕРСІТЭТ БЕЗ ГРАМАДСКІХ НАВУК?

У нататках «Давайце падумаем», на мой погляд, выказаны, наогул, справядлівыя прэтэнзіі да зместу і метадыкі выкладання грамадскіх навук. Гэтыя прэтэнзіі, дарэчы, не новыя. Яны выказваюцца сёння і студэнтамі, і многімі выкладчыкамі-грамадэзнаўцамі. І тых і іншых у аднолькавай меры не задавальняюць праграмы грамадэзнаўчых дысцыплін галоўным чынам у тым сэнсе, што ў іх не пераадолена дубліраванне, адарванасць ад існуючай рэчаіснасці і сусветных дасягненняў грамадска-палітычнай думкі, адкрытая або зэкамуфліраваная апалагетыка існуючых парадкаў, кансерватызм і дагматызм.

Аўтары ставяць пытанне аб мэтазгоднасці дзяржаўнага экзамена па грамадскіх навуках на прыродазнаўчых факультэтах. Думаю, што ў парадку абмеркавання ўзняцца і такога пытання магчыма.

Але ёсць адно, у чым я не згодны з аўтарамі ў іх пазіцыі — гэта яўная неканструктыўнасць прэтэнзіі на адзіна існуючую ісціну, якімі дыхае кожны радок нататкаў. А між іншым, пастаўлена праблема патрабуе сур'ёзнага асмыслення.

На мой погляд, перабудова выкладання грамадскіх навук патрабуе вырашэння наступных пытанняў.

Трэба вырашыць, ці ёсць неабходнасць выкладаць грамадскія навукі ва ўніверсітэце. Калі так, то што выкладаць і як выкладаць?

Станоўчы адказ на першае пытанне для мяне відавочны. Думаю, што гэтую думку падзяляюць і аўтары нататкаў, паколькі сацыяльна-палітычныя і гуманітарныя дысцыпліны — неад'емная частка вучэбных планаў вышэйшых навуковых устаноў ва ўсіх краінах. Так, напрыклад, у Масачусэціім тэхналагічным інстытуце (ЗША) ў вучэбных планах спецыяльнасцяў сацыяльна-палітычныя і гуманітарныя дысцыпліны займаюць амаль 16%, а ва ўніверсітэтах — нават да 25—30%.

Зыходзячы з гэтага, лічу, што чатыры грамадскія дысцыпліны, уключаныя сёння ў вучэбныя планы нашага ўніверсітэта як абавяз-

ковыя, з'яўляюцца неабходнай падставой для падрыхтоўкі спецыялістаў.

Іншая справа, як выкладаць гэтыя дысцыпліны. Паколькі маем магчымасць замяняць 50% тэм дзяржаўнай праграмы тэмамі, якія больш актуальныя з пункту гледжання студэнтаў і кафедраў, уводзіць спецыяльныя і спецсемінары, і, на мой погляд, ёсць усё ўмовы для таго, каб даць студэнтам веды, якія будуць неабходны ім у жыцці, працоўнай дзейнасці. Ужо ёсць першыя крокі ў гэтым напрамку. Так, на кафедрах навуковага сацыялізму распрацавана праграма, і студэнты фізічнага факультэта слухаюць спецкурс «Паліталогія». Такія ж спецыяльныя працоўныя кафедры філасофіі і іншыя кафедры грамадскіх навук.

На мой погляд, нам трэба змяняць практыку вядзення практычных заняткаў. Трэба, каб на семінарах студэнт працаваў самастойна, прыходзіў сюды не для таго, каб паўтарыць тое, што напісана ў кніжцы, а абмеркаваць менавіта тыя пытанні, якія хваляюць. Трэба таксама пашыраць спецкурс-

сы і спецсемінары па гісторыі сацыяльна-палітычнай і філасофскай думкі Беларусі, Расіі, па культуры беларускага народа. Упэўнены, што, калі мы гэта зробім, то падобныя меркаванні адносна сацыяльна-палітычных навук, іх выкладання, неабходнасці для будучага спецыяліста не будуць мець месца сярод студэнтаў.

І апошнія заўвагі.

Аўтары нататкаў лічаць, што многія недахопы ў выкладанні сацыяльна-палітычных навук звязаны з тым, што пэўная частка выкладчыкаў супраць усякіх змен, бо апошняга могуць пазбавіць іх куска хлеба. Не згодны з гэтым. Справа ў тым, што, каб змяніць становішча, патрэбны пэўны час, вялікая інтэлектуальная праца выкладчыкаў. Але ўсё гэта магчыма, і, я ўпэўнены, што мы ўсё гэта здзейсім.

Аўтары не падпісалі нататкаў, бо пабаяліся помсты. Дарэмна, бо такія выступленні не толькі магчымыя, але і неабходны. Яны стымулююць грамадскую думку, нашу актыўнасць наогул. Ды і ісціна прыходзіць у спору.

С. ГАБРУСЕВІЧ,
праэрктар па вучэбнай рабоце.

УВАГА!

Універсітэцкае Таварыства Беларускай мовы імя Ф. Скарыны аб'яўляе збор добраахвотных ахвяраванняў у фонд школьных бібліятэк беларускага насельніцтва ў Польшчы. Прымаюцца фінансавыя сродкі і кніжныя выданні.

З прапановамі і ахвяраваннямі звяртацца на кафедру беларускай літаратуры, п. 403.

АБ СТАНЕ І МЕРАХ ПА ПАЛЯПШЭННЮ ЗАБЕСПЯЧЭННЯ НАСЕЛЬНІЦТВА ГОРАДА МЯСАПРАДУКТАМІ

За апошні час гарадскі камітэт партыі, выканком гарсавета неаднаразова звярталіся да абласных арганізацый і кіраўніцтва аблвыканкома з прапановамі аб вырашэнні шэрагу сацыяльна-эканамічных пытанняў. Адной з вострых праблем з'яўляецца забеспячэнне гараджан прадуктамі харчавання, асабліва мяснымі.

Так, спажыванне мясапрадуктаў на аднаго жыхара горада за тры апошнія гады ўзрасло ўсяго на 3,6 кг, ці на 5,9%, і склала ў 1989 годзе 64,3 кг. У той жа час насельніцтва горада за гэты перыяд узрасло на 9,7%, штогадоўны прырост яго складае каля 10 тысяч чалавек. Фонды, дэведзеныя гораду на цяжкі год, дазваляюць забяспечыць насельніцтва з улікам росту яго колькасці ў размеры 61,7 кілаграма на чалавека. Пры гэтым пастаўкі мясапрадуктаў з Гродзенскага мясакамбіната ў саюзна-рэспубліканскія фонды застаюцца значымі. Больш таго, ёсць неадзінаковыя факты пераадрасовак пастаўкі лішкаў калбасных вырабаў з Масквы, і рэалізацыі іх у г. Бранску, Каломне і інш. Адсутнасць мясапрадуктаў у неабходнай колькасці і асартыменце ў горадзе вызывае справядлівую крытыку ў адрас партыйных і сацыяльных арганізацый, стварае вострую сацыяльную напружанасць.

Кіраўніцтва аблвыканкома неаднаразова на розных абласных нарадах і актывах падвяргалася крытыцы за ігнараванне дэпутацкай грамадскасці, выканкомаў, гарад-

скога і раённых Саветаў пры прыняцці рашэнняў. Аднак, у цяперашні час падобная практыка прэцэдаваецца.

Падведомасныя аблвыканкому службы не арыентаваны на змяненне грамадска-палітычнай сітуацыі, якая склалася ў горадзе Гродна, па-ранейшаму захоўваецца кулуарны, аднаасобны падыход да рашэння гарадскіх праблем.

Адначасова бюро гаркома КПБ і выканком гарсавета адзначаюць, што кіраўніцтва шэрагу прадпрыемстваў і арганізацый горада не надаецца належнай увагі развіццю падсобных гаспадарак, садоўных таварыстваў. Не да канца вырашаны пытанні збору ад насельніцтва лішкаў прадуктаў, якія вырашаны на садоўных і прысядзібных участках. Недастатковая дапамога аказваецца прадпрыемствам гандлю, грамадскага харчавання ва ўмацаванні іх матэрыяльнай базы і вырашэнні хэрчовых праблем у горадзе. Раздзяляючы хваляванне жыхароў горада за недастатковае забеспячэнне прадуктамі харчавання і згодна з перадавыбарчай праграмай гарадской партыйнай арганізацыі, бюро гаркома КПБ і выканком гарсавета Савета народных дэпутатаў пастанаўляюць:

1. Адзначыць, што кіраўніцтва выканкома абласнога Савета народных дэпутатаў своечасова не выявіла належнай настойлівасці і прынцыповасці перад вышэйстая-

Пастанова бюро Гродзенскага гаркома КПБ і выканкома гарсавета Савета народных дэпутатаў ад 1 сакавіка 1990 года.

чымі рэспубліканскімі арганізацыямі ў адстойванні больш справядлівага падыходу пры фарміраванні фондаў мясапрадуктаў у параўнанні з іншымі абласцямі рэспублікі.

Прапанаваць выканкому абласнога Савета народных дэпутатаў (т. Арцыменя Д. К.) з удзелам кіраўніцтва горада (першы сакратар гаркома партыі т. Забродскі Г. А., старшыня гарвыканкома т. Кудравец В. М.) ўвайсці з афіцыйным хадатайніцтвам ва ўрад рэспублікі і ЦК Кампартыі Беларусі аб пераглядзе планавых паставак мясапрадуктаў у саюзна-рэспубліканскі фонд.

У выпадку непрыняцця неабходных рашэнняў па палепшэнню забеспячэння прадуктамі харчавання насельніцтва горада Гродна праціць працоўны калектыў і пярвічную партыйную арганізацыю Гродзенскага мясакамбіната з красавіка 1990 года прыпыніць адрозу мясапрадуктаў у саюзна фонд.

2. У мэтах эфектыўнай каардынацыі работы прадпрыемстваў гандлю і грамадскага харчавання

горада хадатайнічаць перад аблвыканкомам аб аб'яднанні фондаў, якія выдзяляюцца ўпраўленніям гандлю і грамадскага харчавання аблвыканкома, з улікам патрабаванняў гараджан; фарміраванне іх ажыццяўляць з удзелам выканкома гарсавета Савета народных дэпутатаў.

3. Даручыць членам КПСС генеральнаму дырэктару абласнога вытворчага аб'яднання «Мясамал-прам» т. Рындаву Н. В., дырэктару мясакамбіната т. Грышуку А. Г. на працягу сакавіка г. г. вырашыць пытанне аб павелічэнні паставак мяса ў дзіцячыя дашкольныя ўстановы.

У мэтах павышэння якасці і расшырэння асартыменту выпускаемай прадукцыі ў 1990 годзе ажыццявіць практычныя меры па тэхнічнаму пераўзбраенню і рэканструкцыі мясакамбіната.

4. Унесці прапанову выканкому абласнога Савета народных дэпутатаў у сакавіку 1990 года на старонках газеты «Гродзенская прада» надрукаваць адпаведную інфармацыю аб аб'ёмах вытворчасці, памерах паставак мясапрадуктаў у саюзна-рэспубліканскі фонд і на мясцовы рынак у параўнанні з іншымі абласцямі рэспублікі.

5. Абавязаць планавую камісію гарвыканкома, сацыяльна-эканамічны аддзел гаркома КПБ, раённыя камітэты партыі, выканкомы раённых Саветаў народных дэпутатаў,

пярвічныя партыйныя арганізацыі, рэспубліканскія кіраўнікоў забяспечыць практычнае вырашэнне пытанняў далейшага развіцця падсобных сельскіх гаспадарак на тэрыторыях прадпрыемстваў і ў арганізацыях.

Пастаянна працягваюць клопат аб павелічэнні вытворчасці прадукцыі ў асабістых падсобных гаспадарках гараджан, далучэнні гаюдскіх жыхароў у садоўныя таварыствы, стварэнні ім неабходных умоў для вырошчвання сельскагаспадарчых культур і самазабеспячэння прадуктамі харчавання.

6. Даручыць камуністам-старшыням выканкомаў гарсавета Савета народных дэпутатаў т. Кудраўцу В. М., Ленінскага і Кастрычніцкага раённых Саветаў народных дэпутатаў т. Макаравічу В. Е., т. Школьнік Л. В. у сакавіку г. г. распрацаваць комплексныя мерапрыемствы па рашэнню ўсіх сацыяльна-эканамічных праблем горада і ўнесці адпаведныя прапановы выканкому абласнога Савета народных дэпутатаў.

Г. ЗАБРОДСКІ,
сакратар Гродзенскага гаркома Кампартыі Беларусі,

В. КУДРАВЕЦ,
старшыня выканкома гарсавета Савета народных дэпутатаў.

НАВАСЕЛЛЕ, ЯКОЕ НЕ ПРЫНЕСЛА

Студэнтаў-біелагаў 2-га курса першай групы мы засталі на практычных занятках у лабараторыі фізічнай хіміі.

Усе тут, як кажучы, былі пры справе. А як жа інакш! Па-першае, цікава, а па-другое — якая вучоба без сістэматычнай, усебаковай практыкі!

У канцы снежня мінулага года біелагі адзначылі наваселле. Нарэшце ім пабудавалі новы корпус, дзе яны сталі паўнапраўнымі гаспадарамі. Калі я ехала да біелагаў, то спадзявалася пачуць шмат слоў радасці, захаплення новым корпусам, лабараторыямі. Але гэтага не было. Ubачыла я там шмат цікавага. Ды пра гэта яшчэ наперадзе.

Аб жыцці на факультэце мне расказаў загадчык кафедры біяхіміі Славамір Аляксандравіч Струміла.

— Славамір Аляксандравіч, скажыце, калі ласка, ці змянілася жыццё на факультэце, ці прынес вам радасць новы будынак!

— А як жа! Мы вельмі рады: наваселле для нас было святам! Шмат чаго змянілася для нас. Па-першае, павялічылася плошча, па-другое, палепшыліся ўмовы працы, ніхто нас не прыцясняе, як было раней, заняткі ў нас цяпер праходзяць у так званых практыкумах, абсталяванні атрымалі венгерскае, шмат такіх рэчаў, якіх не мелі раней. Зараз мы маем лабараторыі для навукова-даследчай работы, што вельмі важна для біелагаў.

Славамір Аляксандравіч шмат гаварыў пра свае новыя радасці, але чула ў яго голасе нейкі жал, шкадаванне, і не вытрымала, спытала:

— А з якімі цяжкасцямі, недахопамі вы тут сустрэліся? Ці ўсё зроблена належным чынам!

— Сустрэлі нас у новым корпусе не толькі радасці, але і праблемы, якіх нават больш у цяперашні час. Ды і ісці далёка не трэба, вы самі бачыце, у якіх умовах мы жывём. Куды ні кінь вокам — усюды недахопы. Корпус здадзены, але ж будаўніцтва яшчэ працягваецца. Мабыць, мы паспяшаліся з перасяленнем, дарэмна згадзіліся пераехаць сюды. Наогул, гаварыць прыходзіцца больш пра недахопы, якіх не пералічыць. Самае галоўнае, што нас цяпер больш за ўсё хвалюе, — гэта тое, што пакуль што ў корпусе няма прыточнай і выцяжнай вентыляцыі. Без гэтага біяхімічныя лабараторыі існаваць не могуць. Толькі цяпер пачынаюць наладжваць замяленне. Гэта тое, што павінна было рабіцца ў першую чаргу.

Яшчэ адно балючае пытанне — нашы склады, дзе захоўваюцца хімічныя рэактывы, посуд для хімічных рэактываў. Гэтыя рэчы павінны знаходзіцца ў бяспечных умовах. У нас жа не склады, а

Так, студэнтаў факультэта фізічнай культуры на біяфаку гасцямі ўжо не назавеш. У гэтых юнакоў і дзяўчат — індывідуальныя заняткі па батаіцы. Вывучаюць мікраскоп.

проста звалка. Наогул, трэба вызваць санстанцыю, каб вырашыць пытанне.

Я слухала і бачыла, што гэты чалавек гаворыць праўду. Мне стала шкада студэнтаў-біелагаў і выкладчыкаў. Хочацца звярнуцца да будаўнікоў і запытаць у іх: калі ж яны будуць працаваць не на колькасць, а на якасць? Ці захацеў бы хто з іх жыць і працаваць у пакоі, дзе брудныя вуглы на столі ад таго, што яна працякае, дзе на падлозе стаяць лужыны ад таго, што цякуць батарэі? Не стануць яны там жыць! А студэнтаў-біелагаў? Мары пра прыгожыя, утульныя кабінеты і лабараторыі не збыліся. Усё трэба рабіць сваімі рукамі. Славамір Аляксандравіч гаварыў, што выкладчыкі проста не абышліся б без студэнтаў. Менавіта яны, студэнты, дапамагалі пры перавозцы абсталявання, насілі ўсё, расстаўлялі... Яны і цяпер не ў баку ад агульных спраў.

Так, будаўнікі здалі корпус і забыліся пра людзей, якія павінны ў ім працаваць. Да цяперашняга часу адсутнічае віварый (тэрмінова ён размешчаны ў туалете, які таксама яшчэ не працуе).

Не працуе да гэтай пары і гардэроб. Студэнты распранаюцца ў

калідорах, пакідаюць рэчы на падконніках.

Мы бачылі, якія няроўныя ў корпусе лесвіцы, прыступкі рознага памеру, хадзіць вельмі нязручна. Такія ж няроўныя ў лабараторыях падлогі. Адсюль вынік: будавалі наспех, няякасна. А будавальнікі прыходзіцца заказчыку і неяк выходзіць з плачэўнага становішча — таксама яму.

Няма тут сантэхніка. Няма і прыбіральшчыцы. Ужо два месяцы ніхто не прыбірае ў корпусе. Праўда, некалькі разоў дапамагалі студэнты, але іх справа — вучыцца.

— Гаварыць можна доўга, але словамі справе не дапаможаш, — зазначае С. А. Струміла. — Мы ўжо не раз звярталіся да адміністрацыі ўніверсітэта, да прарэктара па АГР, звяртаемся яшчэ раз. Корпус патрабуе сур'ёзнай увагі адміністрацыі і гаспадарчых служб ва ўніверсітэце. Трэба шукаць выйсце са становішча разам і хутчэй.

Не багаты факультэт на сродкі, але не бедны ён на добрых, шчырых, таленавітых людзей: выкладчыкаў і студэнтаў. Мінулая сесія прайшла ўжо ў новым корпусе. Студэнтаў сустрэлі новыя аўдыторыі і лабараторыі. Заўсёды пры

пераездзе нешта змяняецца. Студэнты яшчэ не паспелі прывыкнуць да новага абсталявання, да новых сцен, нават тое, што яны бачылі за вакном — таксама новае, яшчэ не прывычнае, не будзённае, нават колер, у які пафарбаваны сцены — усё гэта ўздзейнічае на студэнта. Усё гэта ў якойсьці ступені рассявае ўвагу на экзаменах і заліках. Але вынікі гэтай сесіі абнадзейваючыя. Зараз на біялагічным факультэце 36 студэнтаў, якія здалі экзамен на «выдатна» і «добра». Трэба думаць, што летняя сесія будзе яшчэ больш паспяховай, таму што павінны палепшыцца ўмовы для вучобы.

Славамір Аляксандравіч гаварыў, што пры наяўнасці плошчы, неабходных лабараторый у біялагічнага факультэта з'явілася магчымасць дапамагчы іншым факультэтам. Зараз там праводзяць практычныя і індывідуальныя заняткі студэнты факультэта фізічнай культуры, за што яны ўдзячны біелагам. Фізікультурнікі вывучаюць у біялагічных лабараторыях анатомію і іншыя прадметы.

— А якія ж планы на будучае!

— Планаў шмат. Але ўсе надзеі на лета. За лета, думаем, будучы добраўпарадкаваны тэрыторыя нашага корпусу, лабараторыі такса-

ма. Мы хочам, каб увосень нашы студэнты прыйшлі ў сапраўды новы корпус, як след абсталяваны. Каб прыходзілі яны сюды з добрым, бадзёрым настроем, каб ім сапраўды хацелася вучыцца. Тады і будзе сапраўднае наваселле. Адным словам, праблем у нас шмат.

На кафедры біялагічнай хіміі я бачыла ўжо купленыя шпалеры для абклеивання сцен! Гэта значыць, што выкладчыкі і студэнты не сядзяць, склаўшы рукі.

Хутка на біялагічным будзе свята — Дні факультэта, дзе студэнты і выкладчыкі яшчэ пакажуць сябе, дзе мы ўбачым шмат талентаў, радасці, смеху...

Зварот

супрацоўнікаў біяфака да прарэктара па АГР т. Саўчука Я. А. Глыбокапаважаны Яўген Антонавіч!

Калі Вы ўрэшце знойдзеце час, каб па-сапраўднаму заняцца нашым корпусам! Вы добра ведаеце, што долесныя будаўнікі не здаюць аб'екты пад ключ. Наша перасяленне, выкліканае перш за ўсё цеснатой ва ўніверсітэце, націскам з боку адміністрацыі ператварылася з радасцей у пакуты. Таму мы пытаемся ў Вас:

— Калі будзе ўведзена ў строй прыточна-выцяжная вентыляцыя ў хімічных лабараторыях і практыкумах!

— Калі будзе абсталяваны склад для хімічных рэактываў і віварый для жывёл!

— Калі будзе адрамантаваны дах!

— Калі Вы прымусяце сваіх падначаленых — сантэхніка і цясляра, займацца сваімі прамымі абавязкамі на нашым аб'екце!

— Калі пачнецца выкананне патрабаванняў санэпідэманцыі і надзору па тэхніцы бяспекі!

— Мы мерзім у памяшканнях пры плюсавай тэмпературы паветра. А што будзе ў суровую зіму!

Супрацоўнікі біяфака чакаюць Вас у сваім новым доме. Прычым з надзеяй на пэўную дапамогу.

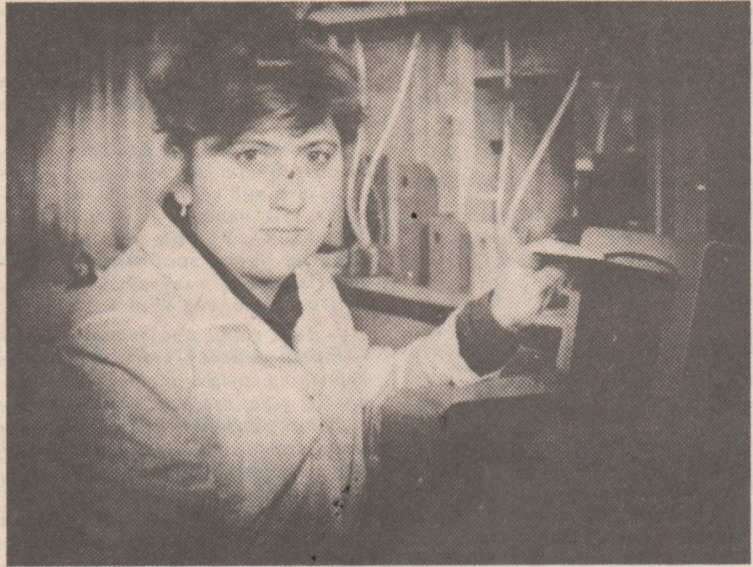

У кабінете анатоміі мы сустрэліся з выдатнікамі вучобы, таксама студэнтамі факультэта фізічнай культуры.

Злева-направа: Наталля Пятуюшок, Дзмітрый Таланаў, Святлана Ткачык.

Студэнты — народ вясёлы. У час здымкі таксама не абышлося без жартаў...

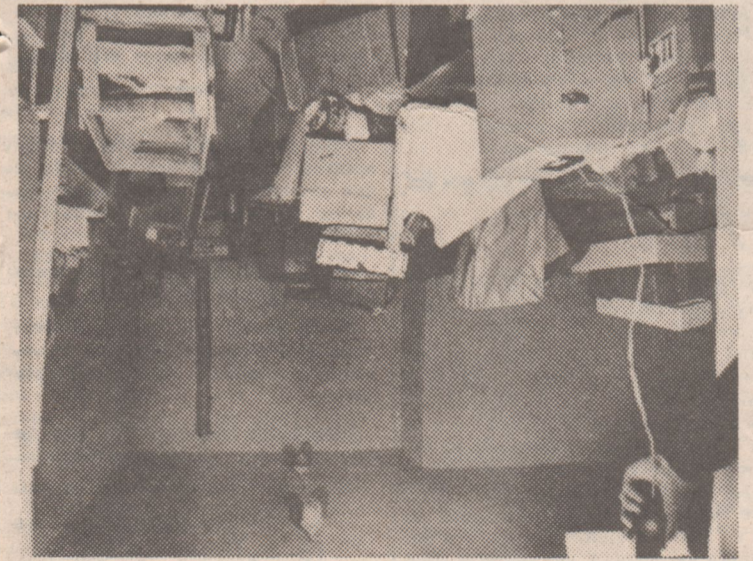
РАДАСЦІ...

ТАЦЦЯНА Мозаль. Нядаўна яна яшчэ толькі марыла аб універсітэце, а сёння ўжо вучыцца на другім курсе біялагічнага факультэта. Зімовую сесію Таццяна здала на добры адзнакі, што вельмі радуе, дае натхненне, сілу, жаданне вучыцца яшчэ лепш. А выкладчыкі адзначаюць перш за ўсё стараннасць дзяўчыны, упертасць у дасягненні намечанага, аялікае жаданне вучыцца лепш, больш ведаць.

— Вядома, нялёгка вучыцца на нашым факультэце, — гаворыць Тая і дадае, усміхнуўшыся. — Часта аб нас нават гавораць: «Працавітыя, як пчолкі». Сапраўды, спраў хапае. Але ж кожны дзень адкрываеш новае, цікавае. Усё гэта з дапамогай выкладчыкаў, пад іх кіраўніцтвам. І яшчэ надае сілы вялікая адказнасць перад будучым самастойным працоўным жыццём, якое, дарэчы, не за грамі...

ФОТАФАКТ

Нам здаецца, каментарыя да гэтых фотаздымкаў магло б і не быць.

Ужо гаварылася аб тым, што не працуе ў біялагічным корпусе гадэроб. В. дома, папіто, іншая вопратка не ўпрыгожваюць знешні выгляд памяшкання. Але што зробіш! Прыходзіцца пакулі што мірыцца і з такім вось становішчам спраў.

На ніжнім фотаздымку — склад хімічных рэактываў, посуду. Усё гэта павінна было б акуратна ляжаць на паліцах, спецыяльных прыстасаваннях... На жаль, нічым такім складское памяшканне не абсталявана.

Г. КАМЕНЕВА.
Фота У. САРОКІНА.

ДАЛЕКАЕ—БЛІЗКАЕ

У апошнія гады для Гродзенскай вобласці характэрны не толькі працэс паглыблення перабудовы ўсяго грамадскага жыцця і эканомікі, але і сапраўды дзяржаўны размах народнага руху за захоўванне гісторыка-культурнай спадчыны, у тым ліку багатай шматвекавой беларускай нацыянальнай культуры.

Людзеі ваябця гістарычныя месяцы, яны жадаюць бліжэй стаць да айчынных падзей, прама гавораць аб тых памылках і парушэннях у адносінах да помнікаў гісторыі і культуры, якія былі допушчаны на Гродзеншчыне і нанеслі вялікую шкоду гісторыка-культурнай спадчыне, збяднілі яе змест.

Абапіраючыся на ўсенародны рух за ахову помнікаў гісторыі і культуры, прэзідыум абласнога савета, а таксама раённыя саветы таварыства ў 1989 годзе імкнуліся палепшыць усю сваю арганізатарскую работу для вырашэння галоўнай задачы грамадства — актыўна садзейнічаць партыйным і савецкім органам у ажыццяўлен-

артыкулаў, якія атрымалі станоўчую ацэнку грамадскасці. Гэтыя кнігі фінансаваліся са сродкаў абласнога савета таварыства.

У дапамогу лектарам і прапагандыстам ведаў аб помніках абласны савет выдаў у 1989 годзе шэраг брашур. Тут трэба адзначыць такія брашурныя, як «Помнікі і памятныя мясціны, звязаныя з барацьбой працоўных за сацыяльнае і нацыянальнае вызваленне і ўз'яднанне з БССР (1921—1939 г.г.)», «Гісторыкі Гродзеншчыны», «Наш нацыянальны гонар» (Да 500-годдзя з дня нараджэння Францыска Скарыны) і інш. Прыметна тое, што да выдавецкай дзейнасці далучыліся і раённыя саветы таварыства. Толькі ў 1989 годзе Ашмянскае раённае аддзяленне выпусціла ў свет дзве брашурны: «Помнікі і памятныя мясціны Ашмяншчыны» і «Людзі рэвалюцыйнага подзвігу». Гэта нарысы аб жыцці і рэвалюцыйнай дзейнасці ўражэнцаў Ашмяншчыны М. В. Голяса, М. С. Арэхва, А. А. Русецкага, А. Ф. Стэфановіча, К. К. Стрыеўскага, В. Д. Шча-

таваны 46 выставак па тэматыцы таварыства. Найбольш значнымі з іх з'яўляюцца «Помнікі архітэктуры Гродзеншчыны», «Праекты рэстаўрацыі помнікаў архітэктуры і градабудуўніцтва», «Увага: помнікі архітэктуры ў небяспецы», «Былое беражліва збежываць», «Д: 100-годдзя першамайскага руху на Гродзеншчыне», «Літаратура, буклеты, плакаты, праграмы, выдадзеныя абласным і раённымі саветамі таварыства».

За 1989 былі арганізаваны 11 тэлеперадач, больш чым па 40 тэмах, прагучалі больш як 86 радыёперадач, апублікаваны ў газетах 445 артыкулаў, нататкаў і інфармацый аб гістарычнай і культурнай спадчыне працоўных Прынёманскага краю.

У святле сказанага актыўны таварыства, якія добраахвотна адыдаюць свае сілы і веда ахове і выкарыстанню гістарычнай і культурнай спадчыны беларускага народу ў мэтах патрыятычнага, інтэрнацыянальнага, эстэтычнага і маральна-атэістычнага выхавання падрастаючага пакалення, заклапочаны нігілістычнымі, а, бывае, безадказнымі адносінамі асобных

Захоўваць і прымнажаць каштоўнасці культуры

снега.

ні мерапрыемстваў па ахове помнікаў гісторыі і культуры і выкарыстанню іх у выхавальнай рабоце.

На 1 студзеня 1990 года на ўлік у Гродзенскай вобласці 1865 помнікаў, у тым ліку помнікаў гісторыі — 1152, археалогіі — 310, архітэктуры — 378, мастацтва — 25. У вобласці на ўлік 13 помнікаў працоўнай славы, якія значацца як помнікі гісторыі. У 1989 годзе ўзяты на ўлік 18 нава выяўленых або збудаваных помнікаў.

Рэстаўрацыйныя работы сёння вядуцца на наступных помніках архітэктуры: замка ў Лідзе, маёнтках Агінскіх, Ф. Багушэвіча ў Заблессі і Кушлянах Смагонскага раёна, касцёле св. Міхаіла ў Навагрудку, доме па вуліцы Дзяржынскага 1 «а», касцёле ў вёсцы Ізабеліні і маёнтку ў Падароску Ваўкавыскага раёна, бібліятэцы імя Керскага на плошчы Савецкай, дамах № 25, № 27 па вуліцы Савецкай, манастыры св. Брыгіты ў Гродна, сінagodзе і былым будынку РДК у Слоніме, ДOME-музеі А. Міцкевіча ў Навагрудку.

Толькі ў 1989 годзе на сродкі дзяржаўнага бюджэту калгасаў і саўгасаў збудаваны 5 новых помнікаў баявой славы, рэканструявана 13, капітальна адрамантавана 3, заменены 4 помнікі, устаноўлены 5 новых памятных знакаў і 4 мемарыяльныя Дошкі. На гэты мэты затрачана 425,5 тысяч рублёў, з якіх: 8 тысяч рублёў са сродкаў абласнога савета таварыства. Акрамя гэтага, прэзідыум абласнога савета пералічыў у фонд збудавання помніка загінуўшым воінам у Афганістане 7 тысяч рублёў.

Важнае месца ў дзейнасці секцыі помнікаў гісторыі таварыства займае навукова-даследчая работа і выданне на гэтай аснове літаратуры аб помніках гісторыі і культуры Прынёманскага краю.

Поспех у гэтай рабоце дасягнуты дзякуючы цеснаму супрацоўніцтву прэзідыума абласнога савета з гістарычнымі кафедрамі Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы і грамадскімі кафедрамі сельскагаспадарчага і медыцынскага інстытутаў. У выніку вакол абласнога савета склаўся салідны састаў вучоных — дацэнты В. М. Чарапіца, Э. С. Ярмусік, С. В. Палуцкая, І. П. Крэнь, І. І. Коўкель, В. В. Швед і іншыя, дактары навук, прафесары В. П. Верхась, П. Н. Кобрынец. З'явілася магчымасць правесці за апошні час 2 рэспубліканскія навуковыя канферэнцыі. Адна з іх была прысвечана 150-годдзю з дня нараджэння выдатнага сына беларускага народа, рэвалюцыянера-дэмакрата К. Каліноўскага, другая — развіццю гістарычнага краязнаўства ў вышэйшых навучальных установах БССР у святле патрабаванняў перабудовы вышэйшай адукацыі. Па выніках гэтых канферэнцый былі выданы 2 зборнікі

На працягу многіх гадоў дзяржаўныя выдавецтвы БССР друкуюць кнігі і брашурны аб гарадах і населеных пунктах Беларусі. Аднак упершыню па ініцыятыве Гродзенскага абласнога савета таварыства аховы помнікаў у кнігі аб гарадах нашай вобласці ўключаны раздзелы «Помнікі, памятныя мясціны і ганаровыя грамадзяне». Падобныя раздзелы ёсць у кнігах «Гродна. Гісторыка-эканамічны нарыс» (1988 г.), «Шчучын. Гісторыка-эканамічны нарыс» (1989 г.), на выхадзе кніга аб Іўі, у якой змешчаны аналагічны матэрыял аб помніках і памятных мясцінах. Плануюцца падобныя главы ў фундаментальных выданнях «Памяць. Гісторыка-дакументальныя хронікі» па ўсіх раёнах і буйных гарадах Гродзеншчыны.

Сур'ёзнае месца ў дзейнасці таварыства займае прапагандыска-масавая работа. У вобласці працуюць тры ўніверсітэты і 6 факультэтаў ведаў аб помніках. За 1989 год лектарамі прачытана 2573 лекцыі па тэматыцы таварыства, з іх: у працоўных калектывах — 938, у школах для вучняў — 1635.

Па ініцыятыве прэзідыума абласнога савета таварыства ва ўсіх раёнах і гарадах вобласці праведзены адзіны палітдзень па тэме «Ахова помнікаў гісторыі і культуры — неад'емная рыса савецкага ладу жыцця».

У сувязі са святкаваннем 45-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў па ініцыятыве раённых саветаў грамадства прайшлі сустрэчы з ветэранамі вайны, мітынгі ля помнікаў, ускладанне кветак да помнікаў і аб'яліскаў, адбыўся міжнародны (сумесна з моладдзю Польшчы) прабег «Ад помніка да помніка» па тэрыторыі Гродзенскай вобласці і Беластоцкага ваяводства.

сродкаў масавай інфармацыі, якія прыпісваюць таварыству поўную бяздзейнасць і адзіны занятак — збор членскіх узносаў. У сувязі з гэтым мяркуюем, што чытачу будзе цікава азнаёміцца з тым, на што ідуць членскія ўзносы.

Так, са сродкаў таварыства ў 1986 годзе было асвоена 106 тысяч рублёў, у 1987 — 110 тыс. руб., 1988 — 170 тыс. руб. Яны пайшлі на рэстаўрацыйныя работы Каложскай царквы, Брыгіцкага манастыру, касцёлу св. Міхаіла ў Навагрудку.

У 1989 годзе паступіла ўзносаў 107.749 руб. З іх: на рэстаўрацыю і рамонт, вучэцкі і паспартызацыйны помнікаў выкарыстана 50 тыс. руб. (36,6%), на прапаганду, выдавецкую дзейнасць, арганізацыйную выставак і г. д. — 19.100 руб.

У той жа час на зароботную плату ўсіх звеняў пайшло 25.044 рублі (23,2%). Дастаткова скажаць, што адказны сакратар абласнога савета атрымлівае 140 рублёў у месяц, кансультант — 110 рублёў, сакратары райсаветаў ад 65 да 125 рублёў, што складае ад 12,6 да 15,9% ад сумы паступаючых узносаў. І крыўдна слухаць заявы асобных грамадзян аб бяздзейнасці таварыства, аб тым, што работа зводзіцца толькі да збору членскіх узносаў.

Разам з тым трэба адзначыць, што ў дзейнасці таварыства ёсць нямаля недахопаў, цяжкасцей, нявырашаных пытанняў. Прама скажам, што марудна ідуць рэстаўрацыйныя работы на многіх аб'ектах. Многія помнікі выкарыстоўваюцца ў гаспадарчых мэтах. На стаў час распрацаваць Палажэнне аб парадку перадачы помнікаў архітэктуры і гісторыі ў карыстанне ўстаноў, прадпрыемстваў, гаспадарчых арганізацый, пры гэтым прадугледзець парадак узымання арэнднай платы або ўдзелу тых, хто карыстаецца помнікам, у папаўненні фонду аховы помнікаў гісторыі і культуры.

Неабходна прыняць меры да палепшэння прапаганды гісторыка-культурнай спадчыны сродкамі кіно, павялічавы фонд фільмаў аб гісторыі беларускага народа, аб народных промыслах, гістарычных мясцінах герадоў і вёсак Беларусі.

Актыўны таварыства чакаюць, што прэзідыум рэспубліканскага савета ўнясе прапанову ў Вярхоўны Савет і Савет Міністраў БССР, каб яны даручылі выканкомам мясцовых саветаў народных дэпутатаў узмацніць работу па дзяржаўнаму кантролю за ахovou і выкарыстаннем помнікаў гісторыі і культуры, захаваннем рэжыму іх утрымання.

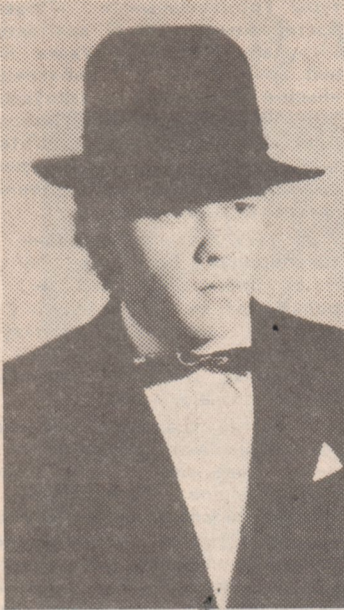
Я. МАРАШ,
старшыня секцыі помнікаў гісторыі пры прэзідыуме абласнога савета таварыства аховы помнікаў гісторыі і культуры, доктар гістарычных навук, прафесар.

У мінулым годзе былі падрых-

«Наднёманскія галасы»

Лірычная альтэрнатыва

Пры татальным выражэнні густаў дыле ма «падабаецца — не падабаецца» абсалютна нічога не вырашае. Таму я ўстрымаюся ад выказвання свайго гледзішча, абмовіўшыся, што мае густы крыху кансерватыўнай нейшыя, чымся аўтаравы. Гэтыя вершы халодныя, як жыццё па смерці. Яны альтэрна тыўныя ўсебакова, нават у адносінах да лірызму. І такая якасць з цягам часу праяўляецца ўсё больш паслядоўна. Што ёй прычынаю! Магчыма жыццё, прадукцыя літаратурных бацькоў-папярэднікаў. Тут, несумненна, і ўздзеянне новамаскоўскай хвалі. Рэальнасць жа альтэрнатывы пацвердзіць практыка, друкаванне.

Юрый ГУМЕНЮК. Нарадзіўся ў 1969 годзе (Гродна). Піша вершы з 1984-га. Удзельнік перш-гурта «Дыяген». Вучыцца на руска-польскім аддзяленні філалагічнага факультэта.

ЗАБЫТЫЙ ГОЛОС

Наблюдаю воздушные замки
В глубине ледяных зеркал...
На вершинах изломанных скал
Развеваются чьи-то останки.
Сердцу слышится

голос случайный,
Он струится из трещин земных.
Голос предков далеких, родных
Покрывается дымчатой тайной.
Разливаются вязкие вина,
Серебрятся, как будто снег,
Размывают мои берега
Голубые глаза исполина.

А затем, словно лава вулкана,
Словно море горящих камней,
Лимонад отживающих дней
Разрывает стенки стакана...
Так и голос, забытый когда-то,
Заструится из трещин земных,
Голос предков далеких, родных
Водопадом зажгется на скалах.
И исчезнут воздушные замки
В глубине ледяных зеркал.
На вершинах изломанных скал
Оживут неживые останки.

1987 г.

У ПРОПАСТИ

Мы на грани огромнейшей пропасти.
Еще миг — и уйдем в Никуда.
Измельчат нас железные

лопасти,
И размоет гнилая вода.
Еще миг —
и забудем все горести.
Улетим в бесконечную даль.
Измельчат нас железные

лопасти.
Мы погибнем. Было бы не жаль.
1987 г.

ЭРОТИЧЕСКИЙ БРЕД

А любишь ли ты эротический бред,
Когда извиваются два силуэта,
Когда разливается

фосфорный свет
И слышишь дыхание
вплоть до рассвета?

А любишь ли видеть в кривых зеркалах
Наивно-смешные зубастые рожи?

Они вызывают улыбку, не страх,
Они друг на друга совсем не похожи.

А любишь ли ты за пространством морей
Увидеть лохматые вязкие тучи?
Смотри: закарбался

Гиперболой
На сверхнеприступные снежные кручи.
Эх, все это старый, залитанный бред...

Но вот извиваются два силуэта,
И вновь разливается

фосфорный свет
И слышишь дыхание
вплоть до рассвета

1987 г.

ПОСЛЕДНИЙ ЧАС

Просыпаюсь. Дикая хохот
Плетью хлещет по лицу.
Чей-то адский громкий топот
Рушит памятник Отцу.
За окном шагают толпы,
Миллионы рук и ног.
Сколько дней,

минуток сколько
Нужно, чтоб прожить я смог?
Нарушается дыхание,
Сердце прыгает в груди,
Слышу скорбное рыдание
За домами, впереди.

Что творится! что творится!
Неожиданный сюрприз!
Скоро город обнажится,
Будет массовый стриптиз.
Все деревья голы-голы,
Зажигаются костелы,
Стонет бедная земля.

И смеются злые маски,
Но не видно подлых глаз.
Позабыты сны и сказки,
Наступил последний час.

1987 г.

РИФМЫ-СТРЕЛЫ

Я плююсь смертоносными рифмами,
Жажду новых железных рифм,
Чтоб разрушить коралловый риф
И умчаться с весенними вихрями.

Рифмы-стрелы несутся по воздуху,
Подражают живых мертвецов,
Поджигают подъезды домов
И на Запад несутся без отдыха,
Чтоб оттуда лететь на Восток.

1987 г.

ТРАУРНОЕ ТАНГО

Танго траурного цвета
Будоражит сердце ночи.
Ночь безумная раздета,
Ночь не знает кто ЧТО хочет.

Ты заснуть уже не в силах
(Слышен рокот вертолетный),
Танго сон остановило
Просто так, бесповоротно.

Лунный фосфор сверлит стенку,
На ковер летят осколки,
Музыкальные оттенки,
Тоньше маленькой иголки.

Сознаешь, что день скончался.
Пережил — и слава Богу!
Но в душе твоей остался
След, пророческий тревогу.

1988 г.

ПОГОНЯ

Памяти Юргиса Балтрушайтиса
В безбрежности мчатся
крылатые кони,
Крылатые кони потерянных дней,
Отлитые в царстве

подлунных теней
Для дикой
заоблачно-звездной погони.
Как бурные волны,
как белая пена

Они ударяются в груди
каменной,
Крылатые кони потерянных
дней

Бежавшие с ветром
из вражеского плена.
1987 г.

ДЕНЬ

День сегодняшний как будто
Не похож на день вчерашний:
То ли нетто, то ли бруто,
Хоть в пальто, но без рубашки.
То ли утро, то ли вечер,

Не светлеет, не темнеет,
Не то солнце, не то ветер,
То ли греет, то ли веет.
Или нетто, или бруто?
Мне теперь совсем

не страшно —
День сегодняшний как будто
Не похож на день вчерашний.
1989 г.

ИНДИВИД

Вниз головой висеть отлично,
Ты видишь мир наоборот!
Но только что-то непривычно,
Болит измученный живот.

Не помешает стресс и рвота,
Понос или кишечный спазм,
Глотать насыщенный хлеб охота,
Когда не чувствуешь маразм.

Весь точно соковыжималка,
Жмешь информации плоды.
А если над тобою палка,
То не туды и не сюды.

Весь точно ручка кофемолки,
Язык, как пыльный половик.
Твои сестренки — комсомолки.
Дед — старосветский

большевик.
Вниз головой висеть отлично
(Весь мусор в голову течет).
Прохожий каждый

скажет лично:
«Висит какой-то идиот!»
Висит? — Висит!

Пусть киснет мина,
Пусть захочет инвалид.
Я не стиральная машина,
А беспристрастный индивид.

1989 г.

ЖИЛЕЦ

РЕЗЕРВУАРА

Я жилец резервуара.
В моем доме все красиво:
Водоброс для писуара,
Апельсин из Тель-Авива

И конфетница на полке
Постаревшего серванта,
Круглый стол, цветные иголки,
Фото киноинтриганта.

Я рисую атмосферу.
Моя кисть — простые грабли
Чертят наглуго гетеру
В безразмерном дирижабле.

На экране обезьяна
Комментирует поездку,
Я лежу в углу дивана
Сочиняю суперпесню.

Остальное все «до фени»,
Даже вой локомотива
И шальные светотени
В центре телеобъектива.

Даже то, что в венах реки
Сена, Марна и Луара.
Не нуждаюсь я в опеке,
Я — жилец резервуара.

3 УСМЕШКАЙ

НАВУКОВАЯ

ГИСТОРЫЯ, АБО

некалькі парад па напісанню дысертацыі маладой аспірантцы

Аспірантка Шапкіна натыкнулася ў магазіне дамскіх капялюшыкаў на свайго навуковага кіраўніка прафесара Аўсеева.

— Шапкіна! Вы мне патрэбны. Вам, дзяўчына, да 8-га сакавіка дысертацыю падаваць. Як у Вас справы?

— Укальваем, — адказала крыху разгублена Шапкіна. Трэба сказаць, што яна сапраўды была вельмі заняты чалавек у любоўных справах. — У мяне эксперымент яшчэ не ўвесь зроблены, — сказала Шапкіна, змаўчаўшы аб тым, што не зроблена нічога.

— Тым горш для эксперыменту — працытывавай вядомы «акадэмічны» афарызм прафесар. — Вазьміце мае старыя даныя, перабудуйце графікі, павялічце маштаб. Толькі аб'ём не раздувайце: 100 старонак тэксту, 40 малюнкаў, 9—12 табліц. Даклад — не больш 15 хвілін. Паважайце апанентаў і членаў савета: яны ж людзі занятыя.

Натхнёная навуковым кіраўніком, Шапкіна 1-га сакавіка паклала дысертацыю на стол.

— Я ў жніўні мінулага года ў сапаторы адпачываў з прафесарам Арловым, дык мы яго возьмем першым апанентам, а другога падбярэце самі, — прапанаваў Аўсееў, — Рыхтуйце абарону, паважаная. Ні пуха!

Шапкіна аж засвяцілася ад шчасця. Але асноўная работа была наперадзе. Спачатку Шапкіна доўга збірала бясконцыя паперы, афармляла розныя дакументы, пісала на сябе станоўчыя характарыстыкі. Потым пайшла да апанентаў.

— Згодны, — сказалі апаненты. — Толькі водзьвы самі рыхтуйце. Няма ў нас часу — навуку рухаць трэба!

Шапкіна вырашыла парадзіцца з шэфам.

— Пішыце, пішыце, — сказаў Аўсееў. — Каму патрэбна кандыдацкая, ім, ці вам? Дарчы, водзьвы навуковага кіраўніка таксама час пісаць.

— Але ці добра гэта? — засумнявалася Шапкіна. — Лепш бы вы... У мяне можа атрымацца недастаткова крытычна.

— Вы ўжо амаль што кандыдат навуц: час адчуваць сябе вучоной. А ў мяне такіх, як Вы, шмат. Калі ўсім водзьвы пісаць, дзе я знайду час, каб чытаць навуковую літаратуру?

Потым Шапкіна падрыхтавала аўтарфераты і стала разносіць іх у розныя арганізацыі — спецыялістам. Усе спецыялісты згаджаліся даць добры водзьвы, але катэгарычна адмаўляліся яго пісаць.

Шапкіна забылася, што такое сон...

Абарона прайшла добра. Толькі адно з пытанняў здалося Шапкінай незнаёмым, і таму яна не стала на яго адказваць, сказаўшы толькі:

— Гэта праблема ў данай працы спецыяльна не даследавалася.

Наперадзе былі яшчэ банкет, развоз членаў савета па хатах, пасадка апанента Арлова на хуткі цягнік.

Працавала Шапкіна так, што давалася потым доўга адпачываць... Нарэшце пайшла за дакументам.

— А, прыйшла, нарэшце, — сказала ёй. — Усе ўжо даўно атрымалі. Сядайце і выпісвайце сабе дыплом. Вось узор...

Запісаў В. ТАРАНЦЕВ у аспірантуры АПН СССР у 1978 г.

3 КАЛЕНДАРА СПАРТЫЎНАГА КЛУБА

Спартыўны клуб і прафсаюзна камітэт студэнтаў Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы арганізавалі спарторніцтвы па баскетболу ў праграме спартакіяды. У іх прынялі ўдзел жаночыя зборныя каманды факультэтаў. На працягу пяці дзён у спартыўнай зале Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы праходзілі ўпартая паядынкі. Без паражэнняў прайшла ўвесь турнір дружная каманда філалагічнага факультэта, якая і заняла 1 месца. На другім месцы — дзяўчаты біялагічнага факультэта, на трэцім — будучыя правазнаўцы.

Лепшымі ігракамі турніра прызнаны Ж. Венская, студэнтка 2 курса філалагічнага факультэта, І. Сарокіна, студэнтка 3 курса філалагічнага факультэта, Ж. Максімік, ст-ка 1 курса факультэта правазнаўства, Э. Едзшка, ст-ка 5 курса біяфаку.

У веснавы перыяд адбудуцца наступныя спарторніцтвы ў праграме спартакіяды:

1. Валейбол (мужчыны, жанчыны) — сакавік.
2. Барацьба класічная — сакавік.
3. Мнагабор'е ГПА — красавік.
4. Стральба пулявая — красавік.
5. Футбол — красавік.
6. Веснавы крос — красавік.

7. Лёгкая атлетыка — май.
8. Плаванне — май.

У Віцебску з 9 па 11 сакавіка праходзіў усеаюзна турнір па класічнай барацьбе памяці генерала Даватара. Студэнт 1 курса факультэта правазнаўства Алег Бандарэнка заняў 1 месца ў вагавай катэгорыі да 90 кг і выканаў нарматыў майстра спорту СССР. Паспех і радасць перамогі раздзяляюць трэнеры спартсмена — заслужаны трэнер СССР В. А. Максімовіч і А. А. Кудзель.

У Горках завершаны спарторніцтвы барцоў вольнага стылю ў праграме спартакіяды ВДУ БССР. Каманда Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы заняла IV месца. На вышэйшую ступень п'едэстала гонару падняўся майстар спорту, слухач падрыхтоўчага аддзялення ГрДУ імя Я. Купалы Мурад Айгулаў. Паказаўшы яркую барацьбу, ён стаў пераможцам у вагавай катэгорыі да 62 кг. Другое месца ў вагавай катэгорыі да 90 кг заняў студэнт факультэта фізічнага выхавання, кандыдат у майстры спорта Ігар Баярчук. Чацвёртыя месцы — у майстра спорта А. Семакова і кандыдата ў майстры спорта В. Крука.

Наш адрас:
236023, г. Гродна,
вул. Ашэніна, 22, пачынаючы 494.
тэл. 44-38-70

Газета выходзіць
штотыднёва

Гродзенская абласная
ўзбудынная друкарня
вул. Паліграфістаў, 4.

Тыраж 2000 экз.
Зак. 2667. АМ 02096.

Рэдактар
Л. С. ЗАСЕЛЬСКАЯ.